

Posudek bakalářské práce Roberta Roreitnera
Dva pohledy na řeč v raném Nietzschevě myšlení

R. Roreitner se ve své práci soustředil na analýzu řady textů a fragmentů z nejranější fáze Nietzscheovy tvorby, ba zčásti i z Nietzscheova dětství, a reprezentativní výběr z těchto textů také přeložil a připojil ke své práci jako přílohu. Těžištěm je bezesporu úvaha o vztahu řeči a hudby, kde autor sleduje velmi diferencovaně ustavování Nietzscheova vlastního pojetí v kritické návaznosti na Schopenhauera a dospívá k pozoruhodnému dynamickému vztahu „vyjevování“, v němž se hudba stává řečí, ale v němž se řeč může za určitých okolností také stávat hudbou. Tento vztah, který představuje Nietzscheovu reinterpretaci schopenhauerovského dualismu, zkoumá pak R. Roreitner nejen v kontextu úvah o hudbě, ale nalézá jeho předznačení v nejranějších reflexích o funkci řeči v deníkových záznamech i v o něco pozdějších kritických úvahách o řeči a o možnostech uchování velkých dějinných momentů a tvůrčí návaznosti na ně.

Třebaže by bylo žádoucí, aby spojovací linie mezi různými formami reflexe o řeči byla vedena jasněji a výslovněji (což by mohlo zčásti učiněno u obhajoby), podařilo se R. Roreitnerovi z detailní – a jak sám uvádí takřka „filologické“ – analýzy raných textů vytěžit některé myšlenkové struktury, které předjímají velká témata Nietzscheova pozdějšího myšlení a jsou pro dotčené problémy v mnohém i systematicky přínosné. V textovém materiálu, který je u nás prakticky neznámý a ani v nietzschovském bádání nepatřil nikdy k hlavním ohniskům zájmu, se autor pohybuje zcela samostatně, aniž opomíná vzít v úvahu dostupné sekundární zdroje. Práce je napsaná přesným a hutným jazykem a přiložené překlady jsou velmi kvalitní a po běžné redakci jistě publikovatelné.

Práci navrhuji hodnotit jako výbornou, s přihlédnutím k výše uvedené výhradě snad nepatrně slabší.

prof. PhDr. Pavel Kouba